

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 3Obdo/66/2018
Identifikačné číslo spisu: 2614210090
Dátum vydania rozhodnutia: 15.04.2019
Meno a priezvisko: JUDr. Jana Veselá Zemaníková
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2019:2614210090.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: Sociálna poisťovňa, so sídlom ul. 29 augusta 8, Bratislava, vo veci pobočky Sociálna poisťovňa, pobočka Senica, so sídlom Hollého 1219, Senica, proti žalovanému: Hornonitrianske bane Prievidza, a.s., v skratke HBP, a.s., so sídlom Matice Slovenskej 10, Prievidza, IČO: 36 005 622 (pôvodne Baňa Čáry, a.s., so sídlom Čáry 303, IČO: 36 646 041), o zaplatenie 4 076,86 eur, na dovolanie žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Trnave č. k. 21Cob/119/2016-118 zo dňa 28. septembra 2017, jednomyseľne, takto

rozhodol:

- I. Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie žalovaného o d m i e t a .
- II. Žalobca m á n á r o k na náhrad trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Senica rozsudkom č. k. 3Cb/17/2015-66 zo dňa 19. januára 2015 rozhodol tak, že žalovaného zaviazal žalobcovi zaplatiť sumu v výške 4 076,86 eur a súdny poplatok vo výške 244,50 eur. Náhrad trov konania žalobcovi nepriznal.

2. V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že žalobca sa žalobou zo dňa 27. novembra 2014 domáhal práva na zaplatenie sumy 4 076,86 eur ako náhradu škody spôsobenej poškodením zdravia s následkom smrti inému zamestnancovi žalovaného F. W..

3. Konštatoval, že sa stotožnil s právnou argumentáciou žalobcu. Náhradu škody posúdil podľa § 420 ods. 2 Občianskeho zákonníka a uviedol, že zodpovednosť žalovaného je jednoznačná, nakoľko W. E. - zamestnanec žalovaného splnil predpoklady pre nárok na škodu a keby W. E. neporušil právne predpisy nedošlo by k smrteľnému úrazu pána W.. K obrane žalovaného odkazujúc na ustanovenie § 420 ods. 3 Občianskeho zákonníka uviedol, že žalovaný ohľadom jeho tvrdení neunesol dôkazné bremeno, ktoré umožňuje sa zbaviť zodpovednosti za škodu. Žalobe v plnom rozsahu vyhovel a o trovách konania rozhodol podľa § 142 O. s. p.

4. O odvolaní žalovaného (list v spise č. 78), ako odvolací súd, rozhodol Krajský súd v Trnave, rozsudok č. k. 21Cob/119/2016-118 zo dňa 28. septembra 2017 tak, že rozsudok súdu prvej inštancie

potvrdil a žalobkyni náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.

5. V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že súd prvej inštancie postupoval v súlade s platnými procesnými predpismi a právo žalovaného nebolo dotknuté v rozsahu, ktorý by znamenalo ich porušenie. Z uvedených dôvodov, odvolací súd dôvody, na ktorých odvolateľ založil dôvodnosť odvolania označil za neopodstatnené. Zároveň skonštatoval, že súd prvej inštancie nebol povinný vykonať všetky dôkazné prostriedky navrhnuté účastníkom a preto pokiaľ takto navrhnuté dôkazy konajúci súd nevykonával, nedošlo k odňatiu možnosti konať účastníkovi pred súdom.

6. Po preskúmaní rozhodnutia súdu prvej inštancie, odvolací súd vyslovil právny záver, že súd prvej inštancie sa vysporiadal so všetkými rozhodujúcimi skutočnosťami a jeho myšlienkový postup bol dostatočne vysvetlený. Odvolací súd, dospel k zhodnému právnemu záveru, že žaloba je dôvodná a odvolacie dôvody žalovaného nie sú opodstatnené. Napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdil.

7. O trovách odvolacieho konania rozhodol podľa § 396 ods. 1 C. s. p. s tým, že žalobcovi náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.

8. Proti tomuto rozsudku, podaním doručeným súdu dňa 3. januára 2018, žalovaný podal dovolanie a navrhol napadnutý rozsudok zmeniť tak, že žalobu zamietne a prizná žalovanému náhradu trov konania. V prípade, že dovolací súd dospeje k záveru, že vo veci samej nemôže rozhodnúť, navrhol napadnutý rozsudok zrušiť a vec vrátiť na ďalšie konanie.

9. V odôvodnení dovolania uviedol, že napadnutý rozsudok spočíva na nesprávnom posúdení veci a závisí od vyriešenia právnej otázky, ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená. Prípustnosť dovolania označil ustanovením § 421 ods. 1 písm. b/ C. s. p., v spojení ustanovením § 432 C. s. p. a § 428 C. s. p.

10. Namietal, že odvolací súd sa plne stotožnil s nesprávnym názorom súdu prvej inštancie, keď tento súd posúdil nárok žalobcu podľa ustanovenia § 420 ods. 1, 2 a 3 Občianskeho zákonníka a podľa § 237 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení, pričom exkulpáciu žalovaného pripustil ako eventuálne možnú iba v prípadoch ustanovených v § 441 Občianskeho zákonníka a v prípade excesu zo strany zamestnanca, ktorý pracovný úraz spôsobil, avšak s tým, že tieto ustanovenia na posudzovaný prípad nedopadajú.

11. Názor obidvoch súdov ohľadne posúdenia zodpovednosti žalovaného ako objektívnej zodpovednosti, ktorý vznikol bez zavinenia, označil za nesprávny a konštatoval, že právne posúdenie odporuje.

12. Doslovnému zneniu ustanovenia § 238 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení, ktoré hovorí o škode „v dôsledku ich zavineného protiprávneho konania“ a nie o škode, za ktorú zodpovedajú. Podmienkou pre aplikáciu tohto právneho ustanovenia označil subjektívnu stránku, zavinenie žalovaného, ktoré nebolo preukázané a ani žiadne dôkazy ohľadne protiprávneho konania neboli vykonávané a ani navrhnuté. Uviedol, že pracovný úraz, a teda povinnosť vyplácať dávky sociálneho poistenia, t. j. škoda žalobcovi nevznikla v dôsledku zavineného protiprávneho konania žalobcu.

13. Žalovaný zároveň zastáva názor, že interpretácia ustanovenia § 238 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení, ktorú podávajú súdy obidvoch inštancií v napadnutom rozsudku odporuje zmysle úrazového poistenia, kedy ten, kto sa poisťuje a platí pre prípad poistnej udalosti (zamestnávateľ - žalovaný, ktorou je pracovný úraz nie je vlastne poistením chránený pred dôsledkami poistnej udalosti, ktoré na neho finančne doľahnú rovnako, ako keby poistený nebol).

14. K dovolaniu žalovaného sa žalobca vyjadril podaním doručeným dňa 20. augusta 2018 (list v spise č. 147), názor vyslovený v napadnutých rozhodnutiach konajúcich súdov označil za správny a súčasne poukázal na skutočnosť, že žalovaný povinnosť uloženú rozsudkom Okresného súdu Senica sp. zn.

3Cb/17/2015 zo dňa 19. novembra 2005 právoplatným dňa 18. decembra 2015 uhradil v celom rozsahu.

15. Najvyšší súd Slovenskej republiky (§ 35 C. s. p.) prejednal dovolanie žalobcu, po zistení, že dovolanie bolo podané v zákonnej lehote za účinnosti C. s. p., oprávnenou osobou (§ 429 C. s. p.) a skúmal, či dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému je dovolanie prípustné.

16. Predmetom dovolania je vec rozhodnutá odvolacím súdom za účinnosti zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku, začatú za účinnosti O. s. p. podaným návrhom na začatie konania dňa 27. novembra 2014.

17. Dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok, ktorým nemožno napadnúť každé rozhodnutie odvolacieho súdu. Výnimočnosti opravného prostriedku zodpovedá právna úprava prípustnosti.

18. Podľa ustanovenia § 419 C. s. p. je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa.

19. Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu;
- b) ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) dovolacím súdom rozhodovaná odlišne (§ 421 C. s. p.)

20. V danom prípade žalobca prípustnosť dovolania označil ustanovením § 421 ods. 1 písm. b/ C. s. p., t. j. proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie a rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená.

21. Ustanovenie § 421 ods. 1 písm. a/, b/ a c/ C. s. p. upravuje kedy je prípustné dovolanie proti rozhodnutiu odvolacieho súdu. Dovolanie prípustné podľa tohto ustanovenia možno zdôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva na nesprávnom posúdení (§ 432 ods. 1 C. s. p.) a dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie v čom spočíva nesprávnosť právneho posúdenia veci pred súdom.

22. Predmetným dovolaním žalovaný prípustnosť dovolania označil skutočnosťou, že obidve rozhodnutia spočívajú na nesprávnom posúdení a ide o posúdenie veci, závislej od vyriešenia právnej otázky, ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená.

23. Za takúto právnu otázku dovolateľ označil nesprávny názor ohľadne posúdenia zodpovednosti žalovaného za pracovný úraz ako objektívnej zodpovednosti a teda aj regresného nároku žalobcu na uplatnený nárok žalobou, ktorou vznikol bez ohľadu na zavinenie žalovaného, čo je v rozpore so znením ustanovenia § 238 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení, ktoré hovorí o škode v dôsledku zavineného protiprávneho konania a nie o škode, za ktorú zodpovedajú.

24. Z vymedzeného slovného znenia právnej otázky, od ktorej vyriešenie rozhodnutia záviselo a doposiaľ ešte nebola v dovolacom konaní riešená je zrejmé, že obidva súdy zodpovednosť za pracovný úraz posúdili ako objektívnu, i keď podľa žalovaného nebola splnená podmienka zvinenia žalovaného.

25. Základnou otázkou pre posúdenie dôvodnosti dovolania žalovaného je, či žalovaný riadne vymedzil otázku, ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená.

26. Dovolanie je potrebné považovať za mimoriadny opravný prostriedok, ktorý má v systéme opravných prostriedkov civilného sporového konania osobitné postavenie, dovolanie by bolo možné preskúmať akékoľvek rozhodnutie odvolacieho súdu (porovnaj rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1Cdo/113/2012, 2Cdo/132/2013, 3Cdo/18/2013, 4Cdo/280/2012). Úspech

každého dovolania je vždy podmienený primárnym záverom dovolacieho súdu, že tento mimoriadny opravný prostriedok je procesne prípustný a až následne sekundárnym záverom, že dovolanie je opodstatnené. Pokiaľ dovolací súd nedospeje k primárnemu záveru, platná právna úprava mu nedovoľuje postúpiť v dovolacom konaní ďalej a prísť k vecnému posúdeniu napadnutého rozhodnutia a konania, ktorom bolo vydané. V prípade, že dovolací súd dospeje k záveru, že dovolanie nie je procesne prípustné musí tento právny prostriedok odmietnuť, bez toho, aby sa zaoberal správnosťou napadnutého rozhodnutia. Na posúdenie otázky je zásadne príslušný dovolací súd (IV. ÚS 238/07, IV. ÚS 163/08). Ak by Najvyšší súd Slovenskej republiky bez ohľadu na neprípustnosť mimoriadneho opravného prostriedku dovolateľa pristúpil k posúdeniu správnosti odvolacieho súdu a na tomto základe dokonca rozhodol, prípadne zrušil rozhodnutie odvolacieho súdu, porušil by základné právo na súdnu ochranu druhej strany.

27. Pokiaľ ide o záver, či je daná prípustnosť dovolania podľa § 421 C. s. p., dovolací súd rozhoduje výlučne na základe dôvodov uvedených dovolateľom (porovnaj § 432 C. s. p.). Pokiaľ dovolateľ vymedzuje prípustnosť dovolania z ustanovenia § 421 C. s. p. má viazanosť dovolacieho súdu dovolacími dôvodmi (§ 441 C. s. p. kľúčový význam v tomto zmysle), že posúdenie prípustnosti dovolania v tomto prípade závisí od toho ako dovolateľ sám vysvetlí konkretizuje a náležite doloží, že rozhodnutie záviselo od vyriešenia právnej otázky, ktorá ešte v praxi dovolacieho súdu nebola vyriešená a teda, že ide o prípad, na ktorý sa konkrétne ustanovenie § 421 ods. 1 písm. b/ C. s. p. vzťahuje.

28. Povinnosť dovolateľa kvalifikovane zastúpeného advokátom je pri vymedzení dovolacieho dôvodu v prípade dovolania prípustného podľa ustanovenia § 421 ods. 1 písm. b/ C. s. p. uviesť právne posúdenie odvolacieho súdu, ktoré považuje za nesprávne a konkretizovať ako podľa neho mal dovolací súd konkrétnu právnu otázku vyriešiť správne.

29. Pokiaľ dovolanie nemá vykazovať nedostatky v zmysle aktuálnej judikatúry Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, ktoré v konečnom dôsledku vedú k jeho odmietnutiu podľa § 447 písm. f/ je povinnosťou dovolateľa vysvetliť, z čoho konkrétne vyvodzuje prípustnosť dovolania a tiež označiť náležitým spôsobom označiť dovolací dôvod. V dôsledku viazanosti dovolacieho súdu dovolacím dôvodom, dovolací súd neskúma správnosť napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu nad rozsah, ktorý dovolateľ vymedzil v dovolaní uplatneným dovolacím dôvodom vid' uznesenie súdu z 13. júla 2007 sp. zn. 3Cdo/235/2016.

30. Pri vymedzení dovolacieho dôvodu nepostačuje citovať konkrétne zákonné ustanovenie. Potrebné je konkretizovať otázku, ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola riešená (§ 421 ods. 1 písm. b/ C. s. p.).

31. V danom prípade dovolateľ právnu otázku, ktorá v dovolacom konaní riešená ešte nebola nekonkretizoval, iba namieta formálne stotožnenie odvolacieho súdu s rozhodnutím súdu prvej inštancie, nesprávne právne posúdenie oboch súdov. Posúdenie súdov označil za také, ktoré odporuje doslovnému zneniu ustanovenia § 238 ods. 1 zákona č. 461/2003 o sociálnom poistení, ktorý hovorí o škode v dôsledku zavineného protiprávneho konania a nie o škode, za ktorú zodpovedajú. Namieta, že zavinenie žalovaného nebolo dokázané a že neexistujú dôkazy o protiprávnom konaní.

32. Za takto koncipovaného dovolania, konkretizácia právnej otázky, od vyriešenia ktorej rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo a doposiaľ v praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená, jednoznačne nevyplýva. Z obsahu dovolania je iba zrejmé, že dovolateľ namieta nesprávne právne posúdenie, nesprávnu interpretáciu ustanovenia § 238 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom zabezpečení.

33. Poukaz na nesprávnu interpretáciu zákonného ustanovenia a námietka o nesprávnom právnom posúdení konajúcich súdov prípustnosť dovolania s poukazom na ustanovenie § 421 ods. 1 písm. b/ C. s. p., nezakladá.

34. Námietka o nesprávnom posúdení a o nesprávnej interpretácii zákonného ustanovenia sa nedá

považovať za vymedzenie právnej otázky, od ktorej rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo a doposiaľ v praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená.

35. Dovolateľ tým, že právnú otázku, od ktorej záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu a ešte doposiaľ v praxi dovolacieho súdu vyriešená nebola, nekonkretizoval podmienku prípustnosti dovolania stanovenú v ustanovení § 421 ods. 1 písm. b/ C. s. p. splniť nemohol.

36. Práve povinnosť právneho zastúpenia dovolateľa zakotvená v ustanovení § 429 C. s. p. má zamedziť takýto nekvalifikovaný postup dovolateľa a má zabezpečiť, aby dovolateľ dovolacie dôvody jednoznačne vymedzil, tak ako to ukladá ustanovenie § 421 C. s. p.

37. Najvyšší súd Slovenskej republiky s poukazom na uvedené dospel k právnemu záveru, že dovolateľ tvrdený dovolací dôvod nie je vymedzený v súlade s ustanovením § 421 ods. 1 C. s. p. a preto Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie žalovaného podľa ustanovenia § 447 písm. f/ C. s. p. odmieta.

38. Rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania, Najvyšší súd Slovenskej republiky neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 druhá veta C. s. p.).

39. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.